

21.4.2026

Eduskunta
Talousvaliokunta

Asia: HE 37/2026 vp

Teknologiateollisuuden lausunto: hallituksen esitys laiksi Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta annetun lain 1 a ja 4 a §:n muuttamisesta

Teknologiateollisuus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä.

Hallituksen esityksen tavoitteena on toimeenpanna kansallisesti hiilirajamekanismin muuttamista koskevan EU:n asetuksen (2025/2083) mahdollistamat joustot seuraamusmaksuihin. Esityksen mukaan toimivaltainen kansallinen viranomainen eli Suomessa Tulli voisi alentaa esimerkiksi CBAM-todistusten palauttamatta jättämisestä määrättävää seuraamusmaksua tietyissä tapauksissa.

Teknologiateollisuus pitää tärkeänä, että hiilirajamekanismin asetusmuutoksen kansallinen toimeenpano toteutetaan yhdenmukaisesti EU-lainsäädännön kanssa ilman kansallisia poikkeuksia. Koska hiilirajamekanismi koskee tuontia EU:n alueelle, katsomme suotavaksi edistää kansallisen toimeenpanon yhdenmukaisuutta eri maiden välillä. Tällainen lähestymistapa kohtelee yrityksiä EU:n sisämarkkinalla tasapuolisesti. Siten Teknologiateollisuus kannattaa hallituksen esitystä.

Esitys mahdollistaisi seuraamusmaksujen alentamisen silloin, kun valtuutettu CBAM-ilmoittaja ei palauta oikeaa määrää CBAM-todistuksia kolmansilta osapuolilta saamiensa virheellisten tietojen vuoksi. Tulli voisi alentaa seuraamusmaksua lisäksi silloin, jos valtuutettu CBAM-ilmoittaja ylittää hiilirajamekanismin kynnyksarvon enintään 10 prosentilla, tai hiilirajamekanismiasetuksen 17 artiklan 7 a kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

Seuraamusmaksun tason alentaminen perustuu kokonaisharkintaan ja siinä voidaan myös ottaa huomioon esimerkiksi CBAM-ilmoittajan yhteistyöhalukkuus sekä laiminlyönnin tahallisuus ja tuottamuksellisuus. Seuraamusmaksun tavoitteena on ehkäistä hiilirajamekanismin kiertämistä ja asetuksen mukaan maksun on oltava tehokas, oikeasuhtainen ja varoittava. On kuitenkin perusteltua, että sen määrittämisessä voidaan käyttää harkintaa ja huomioida olosuhteet.

Kuten esityksen vaikutusten arvioinnissa todetaan, luotettavien päästötietojen saaminen EU:n ulkopuolisilta toimittajilta on haastavaa ja niiden oikeellisuuteen liittyy epävarmuuksia. On siten kohtuullista, että seuraamusmaksujen määrittämisessä voidaan huomioida maahantuojaista riippumattomat syyt ja käyttää kokonaisharkintaa. Teknologiateollisuus korostaa, että yritysten neuvonta sekä viranomaisten aktiivinen ja ajantasainen tiedottaminen on tärkeää ennakoitavuuden kannalta.

21.4.2026

Esitys liittyy ns. Omnibus I-lainsäädäntöpakettin hiilirajamekanismia koskeviin muutoksiin, joista keskeisin oli CBAM-tuonnin kynnysarvon muuttaminen lähetysrajoituksesta 150 eurosta 50 tonniin vuodessa. Asetus pyrki muun muassa yksinkertaistamaan kolmansissa maissa maksettujen päästömaksujen huomioon otamista sekä oletusarvojen käyttöä ja tuotesidonnaisten päästöjen laskentaa eri tilanteissa, ja lykkäsi ensimmäisten CBAM-todistusten myynnin alkamista tammikuun 2026 alusta helmikuun 2027 alkuun. Kuten hallituksen esityksessä todetaan, näitä muutoksia ei kuitenkaan tarvitse erikseen toimeenpanna kansallisesti.

Kunnioitettavasti,
Petteri Heliste
Asiantuntija, kestävä kehitys
Teknologiateollisuus ry
+358 40 7640929
petteri.heliste@teknologiateollisuus.fi